

FIȘA DISCIPLINEI

Dezvoltarea atipică în copilărie și adolescență (Atypical Development in Childhood and Adolescence)

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Psihologie
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclul de studii	II
1.6. Programul de studii / Calificarea	Masterat
1.7. Forma de învățământ	Zi cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Dezvoltarea atipică în copilărie și adolescență	Codul disciplinei	PMR1536		
2.2. Titularul activităților de curs	Lector dr. Georgiana Susa-Erdogan				
2.3. Titularul activităților de seminar	Lector dr. Georgiana Susa-Erdogan				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opțional	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specializare (DS)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Or e
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat (consiliere profesională)					3
Examinări					3
Alte activități					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				83	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Parcurgerea acestui curs este facilitată în cazul în care au fost urmate anterior cursurile de la nivel licență: Psihologia Dezvoltării (Copilului), Introducere în Neuroștiințe, Profile Atipice de Dezvoltare, iar de la nivel masteral: Dezvoltarea copilului: caracteristici și mecanisme, Dezvoltare și sănătate mintală în copilăria timpurie, Dezvoltarea adolescentului: caracteristici și mecanisme
4.2. de competențe	Capacitatea de analiză a mecanismelor dezvoltării Cunoașterea principalelor paradigme / metode specifice cercetării din domeniul dezvoltării copilului și adolescentului

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Calculator conectat la Internet
--------------------------------	-----------------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> • Imprimantă • Acces la resurse bibliografice • Acces la echipamente de fotocopiare 	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Calculator conectat la Internet • Imprimantă • Acces la echipamente de fotocopiare 	

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Evaluarea și diagnoza dezvoltării cognitive și socio-emoționale a copiilor și adolescenților.
CP6	Promovarea/optimizarea sănătății mintale la copii și adolescenți.
CP8	Cercetare avansată în domeniile circumscrise de program.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Cercetare avansată în științe sociale.
CT2	Abordarea diferențiată, în funcție de vârstă și context, a problemelor relaționate cu dezvoltarea umană.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP4	1. Absolventul analizează impactul psiho-social al comunității asupra dezvoltării membrilor acesteia.	1. Absolventul creionează programe psiho-educative pentru optimizarea climatului în diferite instituții.
CP7	1. Absolventul cunoaște și analizează factorii de risc și de reziliență pentru sănătate mintală la copii și adolescenți.	1. Absolventul dezvoltă programe de optimizare a sănătății mintale în situații de risc crescut.
CT3	1. Absolventul își actualizează continuu cunoștințele în domeniul de specialitate, în acord cu evoluția domeniului științific.	1. Absolventul realizează demersuri de autocunoaștere în relație cu sine și ca viitor consilier.
CT2	1. Absolventul citește realitatea socială prin lentila caracteristicilor de vârstă ale celor implicați și identifică soluții adaptate.	1. Absolventul analizează contextele de interacțiune prin prisma multitudinii de factori care le determină.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Absolventul cunoaște și analizează criteriile de diferențiere dintre dezvoltarea tipică și dezvoltarea atipică în funcție de particularitățile de vârstă.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

2. Absolventul cunoaște mecanismele care determină dezvoltarea atipică în copilărie și adolescență.
3. Absolventul citește realitatea socială prin lentila caracteristicilor de vârstă ale celor implicați și a paradigmatelor contemporane din psihopatologia dezvoltării.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Absolventul identifică semnele și simptomele diferitelor tulburări specifice copilăriei și adolescenței.
2. Absolventul aplică metode avansate de cercetare pentru a identifica mecanismele dezvoltării atipice în copilărie și adolescență.
3. Absolventul diferențiază manifestările tipice specifice unei anumite vârste de cele atipice.

8. Conținuturi

8.1 Curs și seminar	Metode de predare - învățare	Observații ³
Conceptualizarea dezvoltării atipice din perspectiva Research Domain Criteria (RDoC)	Expunerea Exemplul Întrebări deschise Descoperire dirijată	Se va face legătura cu cunoștințele anterioare de la materia care vizează dezvoltarea copilului și adolescentului
Predictori ai dezvoltării atipice.	Prelegere interactivă Exemplul Învățare prin sinergie Descoperire dirijată	
Dezvoltarea atipică în rândul populației neurodivergente.	Prelegere interactivă Exemplul Învățare prin sinergie Descoperire dirijată	
Trasee cognitive și comportamentale atipice în cazul expunerii prenatale la factori teratogeni.	Prelegerea interactivă Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată Dezbaterea	
Particularitățile manifestării tulburărilor de anxietate în funcție de vârstă (1).	Expunerea Exemplul Descoperire dirijată	
Particularitățile manifestării tulburărilor de anxietate în funcție de vârstă (2).		
Particularitățile manifestării depresiei în funcție de vârstă.	Expunerea Exemplul Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	
Particularitățile manifestării problemelor de externalizare în funcție de vârstă (1).	Expunerea Predarea dirijată Sinteza cunoștințelor	
Particularitățile manifestării problemelor de externalizare în funcție de vârstă (2).		
Trasee cognitive și comportamentale atipice asociate consumului de substanțe (1).	Expunerea Exemplul Descoperire dirijată	
Trasee cognitive și comportamentale atipice asociate consumului de substanțe (2).	Expunerea Întrebările deschise Sinteza cunoștințelor	

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

	Descoperire dirijată	
Refuzul și fobia școlară în rândul copiilor cu profile atipice de dezvoltare.	Exemplul Sinteza cunoștințelor Dezbaterea	
Ecologia socială a dezvoltării atipice.	Prelegerea interactivă Exemplul Descoperire dirijată	
Impactul tehnologiei asupra dezvoltării atipice	Expunerea Descoperirea dirijată Dezbaterea	

Bibliografie (curs + seminar):

Beesdo, K., Knappe, S., & Pine, D. S. (2009). Anxiety and anxiety disorders in children and adolescents: developmental issues and implications for DSM-V. *The Psychiatric Clinics of North America*, 32(3), 483.

Fox, N. A., Zeytinoglu, S., Valadez, E. A., Buzzell, G. A., Morales, S., & Henderson, H. A. (2023). Annual Research Review: Developmental pathways linking early behavioral inhibition to later anxiety. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 64(4), 537-561.

Heradstveit, O., Askeland, K. G., Bøe, T., Lundervold, A. J., Elgen, I. B., Skogen, J. C., ... & Hysing, M. (2022). Substance-related problems in adolescents with ADHD-diagnoses: the importance of self-reported conduct problems. *Journal of Attention Disorders*, 26(14), 1857-1869.

Israel, A. C., Malatras, J. W., & Wicks-Nelson, R. (2020). *Abnormal Child and Adolescent Psychology*. Routledge.

Liu, C., Moore, G. A., Roben, C. K., Ganiban, J. M., Leve, L. D., Shaw, D. S., ... & Neiderhiser, J. M. (2022). Examining Research Domain Criteria (RDoC) constructs for anger expression and regulation in toddlers. *Journal of psychopathology and clinical science*, 131(6), 588.

Mutluer, T., Aslan Genç, H., Özcan Morey, A., Yapici Eser, H., Ertinmaz, B., Can, M., & Munir, K. (2022). Population-based psychiatric comorbidity in children and adolescents with autism spectrum disorder: a meta-analysis. *Frontiers in Psychiatry*, 13, 856208.

Ruan, Q. N., Chen, Y. H., & Yan, W. J. (2023). A network analysis of difficulties in emotion regulation, anxiety, and depression for adolescents in clinical settings. *Child and adolescent psychiatry and mental health*, 17(1), 29.

Silver, J., Olino, T. M., Carlson, G. A., Dougherty, L. R., Bufferd, S. J., & Klein, D. N. (2022). Depression in 3/6-year-old children: clinical and psychosocial outcomes in later childhood and adolescence. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 63(9), 984-991.

Wang, D., Jiang, Q., Yang, Z., & Choi, J. K. (2021). The longitudinal influences of adverse childhood experiences and positive childhood experiences at family, school, and neighborhood on adolescent depression and anxiety. *Journal of affective disorders*, 292, 542-551.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Capacitatea de a analiza critic conținuturile științifice	Analiza critică a unor lucrări de specialitate	30%
	Realizarea unui proiect pentru demonstrarea capacității de a aplica conceptele și teoriile studiate în situații concrete.	Proiect aplicativ	40%
9.5 Seminar/laborator	Realizarea a doua sarcini in timpul activităților de seminar.	Evaluare continuă	30%
9.6 Standard minim de promovare			
Participare activă la seminarii. Predarea portofoliului complet.			
La restanță se reface doar portofoliul și se preia punctajul pentru prezența activă din timpul semestrului.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
 1 FĂRĂ SĂRĂCIE	 2 FOAMETE „ZERO”	 3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE	 4 EDUCĂȚIE DE CALITATE	 5 EGALITATE DE GEN	 6 APĂ CURATĂ ȘI SĂNĂTATE	 7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE	 8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	 9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
								
 10 INEGALITĂȚI REDUSE	 11 ORĂȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE	 12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE	 13 ACȚIUNE CLIMATICĂ	 14 VIAȚA ACVATICĂ	 15 VIAȚA TERESTRĂ	 16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE	 17 PARTENERIAȚE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	Nu se aplică nici o etichetă

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

○	○	○	○	○	○	○	○	○
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Data completării:

20.04.2026

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....